

GŁOS ZAKOPIAŃSKI

pismo tygodniowe społeczne, ekonomiczne i kulturalno - oświatowe.

Telefon 56.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA : Zakopane, Krupówki 20

Telefon 56.

Kino „Sokół“ daje obecnie

Nieźródne arcydzieło filmowe

„PARISETTE“

Serja 3-cia
„ZWYCIĘSTWO COGOLINA“
dnia 15, 16, 17 listop.

Serja 4 ta
„TAJEMNICA HR. CASTABELLA“
dnia 18, 19, 21 listop.

Cena numeru Mk. 15000. — Nabyć można w księgarniach, na dworcu kolejowym, w trafice.

Tragiczna rocznica wolności.

Uroczysta zmiana warty na Rynku krakowskim. — Słychać orkiestrę — to kolejarze nadchodzą, by wziąć udział w poniedziałkowym święcie. — „Jeszcze Polska nie zginęła...“ obnażają się głowy, chylą się sztandary, niema różnicy stanów, ani partyi — to wszystko Polacy! —

A w kilka dni potem na tym samym Rynku znowu wojsko, na rogach ulic uzbrojone posterunki policyjne konne i piesze — i tłum, tłum...

Patrzają na siebie wrogo — jedno słowo niebaczne — a poleje się krew!..

I polała się krew.

Za wiele szczęścia i zawczasie jeszcze, by móc ocenić znaczenie rocznicy wolności, za wiele zgrozy i także zawczasie, by móc spokojnie mówić o przerażających, okrutnych wydarzeniach brotobójczego dnia.

I zdawało się wszystkim, że ta krew niewinnie i nieopatrnie łana zaleje ogień walki partyjnej — że — jak po piorunowej burzy — zabyśnie tęcza — zapowiedź pogody.

Dwa uroczyste, manifestacyjne pogrzeby — mowy, wieńce, sztandary narodowe i czerwone, oficjalne delegacje państwowe i robotnicze, łyzy i cichy szloch skrzywdzonych rodzin — usunięcie kilku dygnitarzy i zapowiedź sumiennego śledztwa — kto winien?

Nie wysłedzą, nie znajdą winnych. Bo nie ten bojowiec, czy strzelec, czy robotnik, czy bandyta winien, który pastwił się nad polskim ułanem, i mordował załogę „Dziadka“ — ale ten, kto tego nie przewidział, kto mimo dwa tygodnie trwającego strajku — nie umiał opanować sytuacji — a potem w jednym dniu chciał żywiołowy ruch stłumić gwałtem, ale ten, kto dla celów partyjnych rozagitowywał tłumy — zachęcając je do ogólnego strejku — i nieposłuszeństwa władzy. Tych złotoustych mówców nie było podczas walki na ulicy — ale znaleźli się zaraz po odwołaniu do koszar wojska — aby ogłosić dzikiej tłuszczy — zwycięstwo!

Z. L. N., Piast i P. P. S... Prawico i Lewico! podajcie sobie dłonie! Zrobiliście, coście mogli na co was było stać, ale już czas — byście odeszli w zasłużony stan spoczynku. Dajcie narodowi żyć i pracować spokojnie.

Rząd... Sejm... Konwent seniorów... wierzyć się nie chce, że przy pierwszym omawianiu krwawej narodowej tragedji ledwie nie przyszło do bójki w Sejmie — nawet rezolucji wspólnej i zgodnej nie zdołaliście ułożyć!

Idźcie wszyscy, niech na wasze obrzydliwe partyjne walki spokojny naród nie patrzy.

Są przecież u nas ludzie uczciwie myślący, nie zacierzeni, widzący interes państwa — a nie jedynie stronnictwa. Zróbcie im miejsce.

Zmęczony waszemi bezwstydnymi walkami

naród pragnie spokoju — a tego przy was nie zazna.

Już czas to ostatni, czas na otrzeźwienie. Rozumie to i odczuwa — prócz was — dzisiaj cały naród. Wy — rz dcy i przodownicy powinniście się opamiętać — bo wielka na was ciąży odpowiedzialność.

Uciszcie na chwilę wrzaski partyjne, a usłyszycie pomruki zbliżającej się burzy.

Już jeden piorun uderzył w warszawską Cytafelę, a drugi teraz w Kraków.

Dr B. Zgoda.

Okoliczności nieszczęśliwe, w których zostaje kraj nasz, działały i działają okropnie na upodlenie rodaków. Umysł, unoszący się dawniej do wielkich rzeczy, dziś zepchnięty i ograniczony własnym interesem, czółga się przed zyskiem i własnej tylko słucha miłości.

Odkryj się przed kim z wielką myślą, z wielkim zamiarem; cobyś miał w nim uczucie wyższe obudzić, obudzisz śmiech obojętności! Te podłe istoty tak dobrze znają swoją wartość, iż między wielką rzeczą a między sobą śmieszny upatrują kontrast, i stąd to powiedział Homer, iż bogowie każdemu niewolnikowi połowę duszy natychmiast odbierają.

Wmówić w człowieka, iż jest zdolnym, nie mówię, do wykonania wielkich rzeczy, ale przynajmniej do myślenia o nich, już jest wielką rzeczą.

Adam Mickiewicz.

Mowy.

„Park Sportowy“ a nowa odskocznia narciarska.

Zawiązana w roku ubiegłym spółka, mająca na celu stworzenie w Zakopanem parku sportowego, przewidzianego już nawet w planie regulacyjnym może wykazać się pierwszym realnym sukcesem swej działalności przez ujęcie w swoje ręce sprawy zbudowania odskoczni dla zawodów narciarskich.

Wiadomo, że istniejąca obecnie odskocznia w dolinie Jaworzynki nie posiada korzystnych warunków. Przedewszystkiem jest zbyt odległą od Zakopanego a dostęp zimą dla szerszej publiczności jest utrudniony. Poza to nie nadaje się z powodu wadliwości terenu do produkowania skoków długich, wskutek czego nie może być przynęta dla mistrzów światowych, przyzwyczajonych do popisów i laurów na odpowiednich odskocznich zagranicą.

Niedomaganiom tym ma właśnie zaradzić

projekt urządzenia odskoczni przez „Park Sportowy“. Projektowana odskocznia nowa powstanie na zboczach Krokwi, na terenie przylegającym bezpośrednio do terenów przyszłego parku sportowego, będzie się więc znajdowała w pobliżu Zakopanego. Odskocznia będzie zbudowana w taki sposób, że jej techniczne zalety będą stały narówni z zaletami świeżo zbudowanej odskoczni w Chamounix, we Francji, na tegoroczną olimpiadę.

„Park sportowy“ ma zamiar wyteńczyć całą swą energję w tym kierunku, ażeby odskocznia była gotowa na sezon zimowy tegoroczny, co nie jest wykluczonem ze względu na obiecaną pomoc władz wojskowych, które bardzo życzliwie i chętnie poprzeć chcą wszelkie prace, mające na celu rozwój sportu w Polsce, potrzebnego nietylko szerokim kołom sportowców ale również prawidłowemu wyszkoleniu armji.

Obowiązkiem naszym jest wyrazić szczerze uznanie hr. Zamojskiemu, który potrzebny odskoczni teren zgodził się zaofiarować na warunkach 50-letniej dzierżawy, wykazując tem zrozumienie doniosłości tej imprezy dla sportu narciarskiego w Polsce a dla rozwoju Zakopanego w szczególności. Podziękowanie należy się również drowi Wilczyńskiemu za trudy i życzliwe poparcie w zabiegach około osiągnięcia rzeczowego porozumienia.

M. S.

NADESŁANE.

Podziękowanie.

W imieniu Akademickiego Koła Kresowego w Krakowie składamy serdeczne podziękowanie Komitetowi Pomocy dla Akademickiej Młodzieży Kresowej, a w szczególności WPanu prezesowi Jamonttowi, Wpp. Jamonttowej, Starorypińskiej, Karczewskiej, Kopecznowej i Machnickiej, którzy w lecie b. r. zorganizowali w Zakopanem akcję na rzecz pomocy akademikom — kresowcom, kształcącym się w Krakowie w bardzo ciężkich warunkach materialnych. Podkreślamy, że akcja ta miała charakter całkiem spontaniczny ze strony Komitetu, została przedsięwzięta bez naszej wiedzy. — Jeśli się uwzględni, ile wymagała starań i zachodów, tembardziej występuje na jaw niezwykła ofiarność i poświęcenie Komitetu. —

Przekazana Kołu naszemu przez Komitet suma 22 milionów Mkp., została w całości użyta na zakupno produktów dla kuchni wydającej tanie kołacje dla członków koła. Dzięki temu wielu kolegów uzyskało znośniejsze warunki bytu, a tem samem szerszą możliwość kształcenia się.

Celem, który przyświeca nam wszystkim w życiu późniejszym jest praca na Kresach, walka o polskość Kresów. Ufamy, że i Komitet przez swą pełną zaparcia pracę, przyczynił się do pomyślnego rozwiązania tego największego zagrożenia zmartwychwstałej Polski. —

Sekretarz:

W. Bukowiński.

Prezes:

W. Iwaszkiewicz.

Administracja „Głosu Zakopiańskiego“ uprasza Sz. P. T. Prenumeratorów o łaskawe odnowienie przedpłaty na kwartał drugi, w administracji, ul. Krupówki 20.

NAGROBEK.

Zapomnieć chcesz, żem kiedyś kochał ciebie,
Że poit mnie nadzieją cichą los,
Żem w tobie chciał ja widzieć pełny ktos,
Co w bujnej i dziewiczej wyrósł glebie...
Zapomnieć chcesz!...

Prześniony sen nie wraca nigdy.... nie!
I tylko żal zostaje po nim.... żal....
Dalekoś mi odpłynął w mroczną dal
Czarownicy i.... niedokończony śnie!...
Prześniony sen!...

Gdy zamrze, hej, utuda złota, cicha,
Nie wskrzesi jej nam żadna siła już;
Nie wskrzesi nikt zapachu zwiędłych róż —
I serca też, gdy, cierpiąc, mi usycha....
Gdy zamrze, hej!...

Zaspiewaj tren żalostny nad mogiłą,
W której się sny pokładły.... złote sny...
Lecz z jękiem precz! Nie zbudzą żadne tzy
Mojego snu.... Okrutnie mi się śniło...
Zaspiewaj tren!...

M. SKIBIŃSKI.

Zakopane, 1915.

NA MARGINESIE.

O konieczności uczenia młodzieży zasad utrzymywania i szanowania zdrowia. — Wśród różnorodności przedmiotów, które szkoły nasze uczą — nie ma najważniejszego przedmiotu — higieny. Nikt nie wkłada w młodociany umysł tych skarbow jak się powinno jeść, oddychać, jak i gdzie spać, dlaczego należy się kąpać, płukać usta, w jaki sposób myć i t. d. Przed kilku laty jeden z lekarzy tutejszych zachodził do szkół i prosił nauczycieli, by mu było wolno porozmawiać z dziećmi na wyżej postawione pytania.

Odbywały się takie małe wykłady i mali ludzie zaczęli się przyzwyczajać do tych pogadanek, niestety nikt się nie postarał, by się one nadal i na stałe odbywały. Czyż można się ale dziwić, że tak nie jest, gdy jedna z nauczycielek w jednej ze szkół tutejszych zapytana, dlaczego nie odbywają się lekcje gimnastyki odpowiedziała dziecku: „W zeszłym roku już całą gimnastykę przerobiliśmy — więc na ten rok nic nie zostało. (!) —

Czy wobec podobnej umysłowości — (Ministerjum oświaty powinno postarać się o odpowiedni order dla tej światłodawczyni) można się dziwić, że dzieci przez kilka lat nie uczą się, że nie powinno się pluć po chodnikach i podłogach że wody z bajorka lub potoka nie powinno się używać do picia, że brudnego jabłka nie należy jeść i t. d.

Światła nam trzeba wiele, światła, wiedzy prawdziwej, któraby mówiła jak żyć należy, ale nie ile talarów za co brać trzeba!

Lekarz.

Siwym włosom

przywraca pod gwarancją pierwotny kolor:

„Axela“ Regenerator włosów

do nabycia w Zakopanem, w droguerjach p. p.: St. Ossowskiego i Mag. Clossmana.

ZAKOPANE ZAKOPANE

Koncesjonowane Biuro kupna sprzedaży nieruchomości

„PANTA“

sp. z o. o.

UL. KRUPÓWKI, (gmach poczty). — TELEF. 76.

PIĘGI, żółte plamy, opaleniznę usuwa pod gwarancją aptekarza Jana Gadebuscha „Axela“ krem od piegów, do tego mydło „Axela“ do nabycia w Zakopanem w droguerjach pp. St. Ossowskiego i Mag. Clossmana.

Lista gości

przybyłych do Zakopanego w okresie 7—14 listopada 1923 r.

Uwaga. Miejscowość, skąd dana osoba przybyła, oraz pensjonat, w którym się zatrzymała oznacza się skrótami t.j. literą (miasto) i liczbą (według kolejności spisu pensjonatów).

Miasta: Warszawa = W, Kraków = K, Lwów = L, Poznań = P, Łódź = Ł.

Pensjonaty i hotele: 1) Albion, 2) Arwa, 3) Borek, 4) Boruta, 5) Cieszyńska, 6) Ciesiółka, 7) Czarny Staw, 8) Dworek, 9) Dzikka, 10) Dora, 11) Gencjana — Krokus, 12) Gerlach, 13) Grunwald, 14) George, 15) dr Hawrankowa, 16) Hałka, 17) Jerzewo, 18) Jasna, 19) Jurand, 20) Kujawianka, 21) Kmicic, 22) Krywań, 23) Kamilla, 24) Kubinówka, 25) Konradówka, 26) Kresy, 27) Królewianka, 28) Lublinianka, 29) Litwinca, 30) Leśniczanka, 31) Lubień, 32) Łada, 33) Marilor, 34) Marysin, 35) Morskie Oko, 36) Marja, 37) Mak, 38) Miękusowiecki, 39) Nasza, 40) Nieczuja, 41) Orawa, 42) Orawianka, 43) Obrochtówka, 44) Orla, 45) Oleńka, 46) Polanka, 47) Promienna, 48) Pod Lipami, 49) Pod Bratkami, 50) Pod Matką Boską, 51) Sarjusz, 52) Sanato, 53) Smreków, 54) Starmy, 55) Stella, 56) Szajza, 57) Szopenówka, 58) Sienkiewiczówka, 59) Świetlana, 60) Turnia, 61) Taty, 62) Warszawianka, 63) Wielkopolanka, 64) Wawel, 65) Wierchy, 66) Wrzos, 67) Wiosna, 68) Warta, 69) Wołodyjówka, 70) Zącisze—Bohdanówka, 71) Zakrzówek, 72) Zośka, 73) Złotogłów, 74) drowej Zychoniowej, 75) Z Bramką, 76) Zagórze, 77) Zakątek, 78) Zbyszko, 79) Pod Gewontem, 80) Sport, 81) Turystów, 82) Staszczkówka, 83) Dziadulski.

Antoniewicz Witold, K. 59. — Bielówna Antonina, Radomyśl, „Janosik“ — Bielawa Anna, Wilno „Bagatela“ — Filipowiczowa Bron., W. 56. — Głębocka Marja z synem, K. 38. — Jeloniek Stan., Onegów, „Odrodzenie“ — Komierowski Ludomir z żoną, Rzym, 3. — Korpak Marja, Drohobycz, „Eljaszówka“—Lasocka Marja, W., „Zakopiańska“ — Łopalewska Helena, Oporów, 52. — Makowiecka Zofja, Guzów, 33. — Mianowska Walerja, K., „Pająkówka“ — Pada Cecylja, W., S. S. Sercanki — Schmidt Walerja, K., Krupówki 102. — Skrzemiński Michał, Radomsk, 28. — Spiegel Salomea, K., „Janówka“ — Węgrzynowski Wład., W., Sienkiewicza, dom Ciesłacza — Wiktor Zofja, Wola Sękowa, 15. — Zalesiński Tadeusz, K., 18. — Zylowska Wanda, W., 1. — Krupicka Stan., Dębica, 55. — Berger Ludwik, W., 62. — Bujalska Barbara, Jerzów, „Zimajerówka“ — Chłopaćka Janina, Gdańsk, 56. — Diduch Kaz., W., 79. — Drecka Irena, W., 80. — Fijałkowska Lucyna, W., 70. — Grabowski Stan., K., 79. — Grzanowska Cecylja, K., 76. — Getter Stan. i dr Łabociński Zygm., Glinik Marjamp., 79. — Komierowska Wanda, W., „Pod Sokołem“ — Latawiec Fran., L., 62. — Młynarski Tomasz, W., 70. — Piotrowska Barbara, Chlewska Wola, „Ukrainka“ — Siwicki Kaz., W., 79. — Słomowicz Halina, P., 52. — Sosnowska Alicja, Częstochowa, 56. — Stroynowski Kaz., W., 62. — Wątocki Andrzej, K., 79. — Zalewski Waclaw, Wołczyn, 35. — Górecka Stan. W., 16. — Dr Kapelusz Maks., Brody, 35. — Karolkiewicz Janina, K., „Odrodzenie“ — Kisielski Kaz., W., 62. — Kossak Zygm. z żoną, Wielkie Górki, 62. — Krzywocówna Kaz., Grodno, „Odrodzenie“ — Lasocki Marjan, K., 52. — Małecka Zofja, W., 65. — Mirowicz Eug., Kalisz, 54. — Pawłowska Zofja, W., 65. — Rittman Daniel K., 64. — Stankiewicz Janina, Ł., „Pająkówka“, — Wiśniewski Jerzy, Terespol, 72. Szajnowna Cecylja, Pszczyna, 19.

... KRONIKA. ...

Ruch gości. Biuro meldunkowe podaje liczbę przybyłych do Zakopanego gości w okresie od 6 do 12 b. m. na 70 osób, w tem 3 cudzoziemców.

Narciarskie zawody międzynarodowe w Zakopanem. Przed paru dniami zawiązał się w Zakopanem komitet, organizujący międzynarodowe zawody narciarskie w nadchodzącym zimowym sezonie, połączone w tym roku wyjątkowo z zawodami o mistrzostwo Polski. W skład komitetu, któremu przewodniczy dr J. Diehl, wchodzi przedstawiciele Sekcji Narciarskiej Tow. Tatr., T-wa Gimn. „Sokół“, Tymcz. Kom. Uzdr., Gremium pensjonatów, prasy i szerszych kół obywatelskich.

Termin tych zawodów przypadnie na luty t.j. już po wszechświatowych zawodach olimpijskich we Francji, wskutek czego przewidziany jest znaczny udział zagranicznych uczestników w naszych zawodach. Toteż komitet uczyni wszystko, co mo-

żna, aby je jaknajlepiej zorganizować i aby przede wszystkim zapewnić gościom dostateczną ilość wygodnych kwatery, w czem całe miejscowe społeczeństwo powinno okazać wydatną pomoc w imię własnych interesów i reklamy Zakopanego.

Komitet zwołał się już do P. Z. N. z propozycją definitywnego wyboru Zakopanego, jako miejsca zawodów międzynarodowych.

W sprawie celowej dezynfekcji. W swoim czasie zwróciliśmy uwagę na niewłaściwe traktowanie przez T. K. U. sprawy dezynfekowania pokojów, polegające na tem, że T. K. U., nie mając ewidencji osób chorych na gruźlicę otwartą czyli jej postać zaraźliwą, przeprowadza dezynfekcję szablonowo i domagaliśmy się, aby w myśl przepisu ministerjalnego wszyscy praktykujący w Zakopanem lekarze byli zobowiązani donosić T. K. U. o każdym wypadku gruźlicy otwartej.

Starostwo, zamierzając widocznie dać satysfakcję opinii publicznej, zaniepokojonej o zagrożony stan zdrowotności, wskutek niedbałej organizacji jej ochrony, rozesłało do wszystkich tutejszych p.p. lekarzy okólnik (L. 29044/23 z dnia 11 października 1923 r.) następującej treści:

Do wszystkich P. T. Lekarzy woloopracujących w Zakopanem.

Celem umożliwienia Tymczasowej Komisji Klimatycznej przeprowadzenia dezynfekcji po każdym przypadku gruźlicy, a temsamem choć w części ograniczenia rozszerzenia się gruźlicy tak wśród ludności tubylczej jak obcej wzywam W.Panów, aby o każdym przypadku gruźlicy, a zwłaszcza gruźlicy otwartej niezwłocznie donosili Tymcz. Kom. Uzdr., bez względu na miejsce zamieszkania chorego.

Starosta: Trzeźniowski.

Zarządzenie to powita społeczeństwo z ulgą i uznaniem i wdzięczne będzie p. Staroście za wczucie się w jego istotne interesy i potrzeby. Wdzięczne będzie jednak jeszcze bardziej, jeżeli p. Starosta zechce przekonać się, żądając dowodów, ile od chwili wydania tego zarządzenia wpłynęło do T. K. U. doniesień o wypadkach gruźlicy otwartej?

Taksa w szpitalu klimatycznym. W uzupełnieniu wiadomości podanej w numerze poprzednim o otwarciu nowego Szpitala Klimatycznego, Tymcz. Kom. Uzdrawiskowa zawiadamia interesowanych, że taksa szpitalna wynosi obecnie aż do odwołania: na I klasie — 450.000 mk. II kl. — 300.000 i III — 120.000 mk. Opieka lekarska i zabiegi operacyjne na II i III klasie bezpłatne, na I-ej zależnie od umowy przy przyjęciu.

Statystyka budowlana w Zakopanem. Zakopane jest jedyną chyba miejscowością w Polsce, gdzie ruch budowlany nie tylko nie zamarł lecz przeciwnie wykazał wielką żywotność.

Poniżej przedstawione liczby wybudowanych lub będących na ukończeniu nowych budynków w okresie od kwietnia 1922 r. do października 1923 r. stwierdzają, że Zakopane dalekie jest od zahamowania swego żywiołowego rozwoju a natomiast tempo tego rozwoju wzrasta i wykazuje wielkie napięcie.

W 1922 r. (9 miesięcy) wybudowano:

Will drewnianych	13
„ murowanych	9
domów czynszowych drewn.	16
„ „ mur.	3

razem nowych budynk. miesz. 41

Rozbudowy domów i will drewn. 19

Nowych budynków gospodarczych 19

Ogółem w 1922 r. jednostek budowl. 79

W 1923 r. (10 miesięcy) wybudowano:

Will drewnianych	12
„ murowanych	9
domów czynszowych drewn.	10
„ „ mur.	8

razem nowych bud. mieszk. 39

Rozbudowy domów i will drewn. 28

„ „ „ mur. 9

Nowych bud. gospodarczych 20

Ogółem w 1923 r. jednostek budowl. 96

Falszywy alarm. W bieżącym tygodniu Tatr. Pog. Ratunkowe zostało zaalarmowane wiadomością, że ze szczytu Giewontu od strony doliny Strązyskiej spadło 2 turystów. Późnym wieczorem wyruszyły 2 ekspedycje ratunkowe napomoc rzeźkomym ofiarom gór. W ekspedycji wzięli udział pp. Ziętkiewiczowie, Stryjeński, Oppenheim, Leisten, Wawrytko, Marusarz Schiele i Bednarski. Niestety alarm okazał się fałszywym, pomimo bowiem parogodzinnych skrzętnych poszukiwań nikogo nie znaleziono. Dopiero potem wyjawilo

się, że autorem zmyślonej wieści był młody C., znany ze swoich nienormalnych pomysłów. Charakterystycznym jest szczegół, że w prawdziwość wypadku uwierzono do tego stopnia, że znalazły się osoby, które nietylko widziały trupa na Giewoncie, ale nawet widziały go niesionego na tyce bambusowej przez ekspedycję ratunkową.

Kino „Sokół“ wystawia obecnie niezmiernie interesujący dramat filmowy p. t. „Parisette“. Nic też dziwnego, że pomimo pustek w Zakopanem sala „Sokoła“ od szeregu dni jest stale pełna. Przy braku widowisk teatralnych taki obraz jak „Parisette“ [daje widzom niezwykle żywe i silne wzruszenia.

Nadmienić należy, że zarząd kina postarał się obecnie o dobry zespół muzyczny, co też jest momentem atrakcyjnym.

Jednym z braków nadal jest fatalna poczekalnia, podobno jednak w najbliższym czasie ma być dokonana przeróbka i odpowiednie rozszerzenie wejścia.

Ile podatku obrotowego zapłaci powiat nowotarski za I półrocze 1923 r.? Ze statystyki inspekteratu skarbowego w Nowym Targu czerpiemy następujące dane:

O K R Ę G	Kwota podatku	Ilość płatnik.
N. Targ, miasto	465.707.197	664
Zakopane „	765.178.121	955
N. Targ okrug wiejski	89.409.725	388
Krościenko powiat sądowy	227.499.000	472
Czarny dunajec pow. sąd.	266.599.750	341
Polski Spisz	40.579.000	149
Polska Orawa	77.007.000	262
razem	1.931.939.793	3226

Łazienki gminne otrzymały nowy cennik. Od dnia 9 b. m. przeto kosztuje:

Wanna I kl. 150.000, II kl. 120.000, III kl. 75.000, parnia z natryskami 120.000, natrysk i ciepłe 50.000, zimne 30.000, ciepłe dla pracujących i uczących się 20.000, masowanie bez mycia 40.000, z myciem 60.000, częściowe 25.000, mycie całkowite 40.000, częściowe 20.000. Bielizna 30.000.

Kradzieże. Łojas Stanisław z Pardołówek, zawiadomił kom. pol. p., że nieznanymi sprawcy uprowadzili mu 3 owce.

— W nocy z dnia 7 na 8 b. m. uprowadzono krowę z obory Chyca Wojciecha.

— Dnia 13 b. m. doniósł policji kupiec Leopold Kitzler o poważnej kradzieży win z piwnicy pod sklepem. Strata według poszkodowanego ma wynosić 600 milj. mk.

Znowu psy wściekle. W ubiegłym tygodniu posterunkowym policji państwowej udało się zastrzelić dwa wściekle psy, które pojawiły się na terenie Zakopanego.

Terminy podatkowe. Dnia 15 b. m. upływa termin zapłaty podatku obrotowego za październik r. b. dla podatników I i II kat. handlowej i I do V kat. przemysł.

Jednocześnie mija termin niszczenia 1/3 części (druga rata) podatku obrotowego wymierzono za I półrocze r. b.

Z ŻYCIA STOWARZYSZEŃ.

Z Gremjum pensjonatów.

Komisja czynszowo - rozjemcza. Przemysł pensjonatowy w Zakopanem przeżywa poważny kryzys finansowy. Kryzys ten, określający się wyraźnymi stratami zamiast zysków, jest silniejszy w tych przedsiębiorstwach, których dzierżawcy zmuszeni byli do płacenia wysokich czynszów dzierżawnych. Same przepisy ogólnoustawowe i administracyjne, które wysokość czynszów regulowały, kwestji tej pozytywnie nie rozwiązały, ponieważ nie wyszły z ram papierowych rozporządzeń i nie przeszły w sferę energicznego zwalczania nadużyć. Faktem jest jednak, że sporadyczne wypadki pobierania zbyt wysokich czynszów przez właścicieli will, nietylko zaszkoziły interesom bezpośrednio zainteresowanych dzierżawców lecz zaszkoziły również całemu przemysłowi pensjonatowemu, dając władzom do ręki argument do zwalczania wyższych cenników — argument sformułowany w ten sposób, że widocznie pensjonat to dobry interes, jeżeli pozwala na opłacanie tak wysokich dzierżawnych czynszów.

Toteż Gremjum uważa za stosowne i konieczne zająć się tą ważną sprawą przez ujęcie jej w swoje ręce drogą normowania wysokości czynszów z punktu widzenia interesów całego przemysłu. Nie oznacza to, aby Gremjum dążyło

bezwzględnie do ich obniżania poniżej poziomu możliwego w dzisiejszych warunkach rentowania nieruchomości, takie bowiem bezwzględne i szablone traktowanie tej sprawy mogłoby hamować naturalną tendencję budowlaną, jednakże przez zastosowanie odpowiedniego indywidualizowania obiektów oraz kryterjów ogólnych warunków egzystencji przemysłu pensjonatowego Gremjum będzie zmuszone takim nadmiernym rozszerzeniem właścicieli domu, które szkodzą, zarówno jednostkom pracującym, jak i całemu przemysłowi, przeciwdziałać.

W tym celu Gremjum wybrało komisję składającą się z 6 osób, składającą się w połowie z właścicieli, a w połowie z dzierżawców will. Komisji poruczono przyjmować do rozpatrywania sprawy zarówno dzierżawców, nadmiernym czynszem obciążonych jak i drugiej też strony właścicieli domów, wyzyskiwanych przez swoich dzierżawców. Komisja będzie miała prawo interweniować nawet sama w tych wypadkach w których jaskrawe nadużycia narażają na szwank cały przemysł.

W związku z powyższą sprawą Gremjum ostrzega wszystkich interesowanych, nie znających stosunków w Zakopanem a mających zamiar wydzierżawić od kogoś pewne przedsiębiorstwo, aby przed zawarciem umowy zwracali się do Gremjum celem zasięgnięcia fachowej opinii co do wysokości czynszu. Z drugiej strony Gremjum uprasza członków, którzy objekta swoje mają zamiar wydzierżawić, aby przed ustaleniem wysokości żądanego czynszu zechcieli również porozumieć się z komisją czynszowo-rozjemczą w celu uniknięcia później ewentualnej interwencji Gremjum.

Jeszcze w sprawie funduszu kuracyjnego. Na pismo wniesione do T. K. U. l. 387 z dnia 15 października r. b. w sprawie redukcji z 1000 na 500 stp. opłaty na fundusz kuracyjny, nałożonej na Gremjum, Wydział nie otrzymał dotychczas żadnej odpowiedzi, co jednak powinno być w normalnych stosunkach pomiędzy władzami a interesowanymi stronami przestżegane.

Z drugiej strony członkowie Gremjum otrzymali już nakazy płatnicze na podstawie rozdziału całej sumy 1000 złp.

T. K. U. w tym wypadku nie chce zupełnie liczyć się z argumentami słusznymi a dowiedzio-

STATUT

SKŁADNICY TOWAROWEJ WŁAŚCICIELI HOTELI, PENSJONATÓW I RESTAURACJI W ZAKOPANEM.

SPÓŁDZIELNI ZAREJESTR. Z OGR. ODP.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

Firma, siedziba, czas trwania, język.

§ 1. Firma Spółdzielni brzmi:

„Składnica Towarowa Właścicieli Hoteli, Pensjonatów i Restauracji w Zakopanem, Spółdzielnia zarejestrowana z ograniczoną odpowiedzialnością“.

Siedzibą spółdzielni jest Zakopane. Powiat: Nowy Targ, Województwo Krakowskie. Oddziały mogą być zakładane także w innych miejscowościach.

Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony.

Językiem urzędowym jest język polski. W tym języku prowadzone będą księgi, odbywać się obrady organów spółdzielni i prowadzona będzie korespondencja.

Cel — Przedmiot.

§ 2. Zadaniem spółdzielni jest podniesienie zarobku i gospodarstwa swych członków zapomocą prowadzenia wspólnego przedsiębiorstwa, a to dla:

a) dostarczania członkom artykułów pierwszej potrzeby oraz innych artykułów i towarów potrzebnych lub przydatnych do prowadzenia hotelarstwa, pensjonatów lub restauracji,

b) użyczenia członkom pomocy w sprawach gospodarczych i finansowych,

c) tworzenia zakładów i instytucji kultury gospodarczej i użyteczności publicznej w celu podniesienia kulturalnego poziomu swych członków.

Przedmiotem Spółdzielni jest: prowadzenie handlu hurtowego i detalicznego, artykułami

pierwszej potrzeby oraz innych artykułów i towarów potrzebnych lub przydatnych do prowadzenia hotelarstwa, pensjonatów lub restauracji, a to jużto bezpośrednio, jużto pośrednio, przez zakładanie i współdziałanie w hurtowniach, składach i sklepach specjalnych, wytwórniach i warsztatach prowadzących handel lub wytwarzających powyższe artykuły.

II. O CZŁONKACH SPÓŁDZIELNI.

Członkowie, przyjęcie, rejestr członków.

§ 3. Członkiem spółdzielni może być każda osoba własnowolna, fizyczna lub prawna, osiadła stale w Zakopanem, Poroninie, Murzasichlu, Kościelisku, Witowie, Bukowinie a posiadająca uprawnienie do prowadzenia w Zakopanem lub na terenie podległym komisji klimatycznej w Zakopanem, lub Poroninie, Murzasichlu, Kościelisku, Witowie i Bukowinie, pensjonatu, hotelu lub restauracji, lub innego przedsiębiorstwa, podległego pojęciu przemysłu gospodnio-szynkarskiego.

Członek spółdzielni, tracąc powyższe warunki przestaje temsamem być członkiem. Członkowie dotychczasowej „Składnicy surowcowej właścicieli pensjonatów i hoteli, stowarzyszenia zarejestrowane z ograniczoną poręką w Zakopanem“, pozostają nadal członkami spółdzielni, choćby nawet nie posiadali powyższych wymogów, o ile i jak długo są stale osiadłe w Zakopanem, Poroninie, Murzasichlu, Kościelisku, Witowie i Bukowinie.

Rada Nadzorcza może na wniosek Dyrekcji przyjmować jako członków spółdzielni inne osoby własnowolne, fizyczne lub prawne, stale osiadłe w Zakopanem, Poroninie, Murzasichlu, Kościelisku, Witowie i Bukowinie, lub na terenie podległym Komisji Klimatycznej w Zakopanem, nie posiadające powyższego wymogu, posiadania uprawnienia przemysłowego, atoli przekroczenie tej ilości ponad 1/20 części członków spółdzielni, może nastąpić tylko za uchwałą Walnego Zgromadzenia. Osoby te, opuszczając na stałe Zako-

pane, Poronin, Murzasichle, Kościelisko, Witów oraz Bukowinę, lub teren podległy Komisji Klimatycznej w Zakopanem, mogą być wykluczeni.

Osoby prawne, sądowo zarejestrowane z siedzibą w Zakopanem, Poroninie, Murzasichlu, Kościelisku, Witowie i Bukowinie, lub na terenie podległym Komisji Klimatycznej w Zakopanem, nie potrzebują do przyjęcia na członka dowodu posiadania uprawnienia przemysłowego, jeżeli wykażą, że przedmiotem ich przedsiębiorstwa jest wykonywanie jednego z przemysłów gospodnio-szynkarskich na wyżej orzeczonem terytorjum.

Spółdzielnia musi mieć co najmniej 20 członków. Osoby wymienione stają się członkami spółdzielni po podpisaniu deklaracji przystąpienia i przyjęciu ich przez dyrekcję, o ile już nie są członkami „Składnicy surowcowej właścicieli pensjonatów i hoteli, stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką w Zakopanem“. O przyjęciu rozstrzyga Dyrekcja według swego swobodnego uznania, może bez podania powodów przyjęcia odmówić — w tym zaś wypadku służy nieprzyjętemu prawo odwołania się do Rady Nadzorczej, która rozstrzyga ostatecznie. Odwołanie to winno być wniesione na ręce Dyrekcji do dni 8 po zawiadomieniu członka o decyzji nie przyjęcia.

Członek zostanie wpisany do rejestru członków, który może każdy członek i wierzyciel spółdzielni przeglądać w czasie oznaczonym przez Dyrekcję.

Obowiązki członka.

§ 4. Członek obowiązany jest: a) zapłacić wpisowe, b) wpłacić deklarowane udziały, c) stosować się do postanowień statutu, uchwał i zarządzeń organów spółdzielni, d) w razie poniesionych strat odpowiadać za dopełnienie wszelkich przez spółdzielnię zaciągniętych zobowiązań, o ile na to majątek spółdzielni nie wystarcza nietylko udziałami, ale ponadto dalszą jeszcze kwotą, równającą się jednokrotnej wysokości deklarowanych udziałów.

nymi przez liczby. Wychodzą więc takie curiosa, że kupiec w Zakopanem, który robi obrót półroczny 150 milj. mk. płaci na fundusz kuracyjny 320.000 mk., pensjonat natomiast, mający obrotu 35 milj. mk., ma zapłacić 1.320.000 mk.

Cyfry te komentarzy prawie nie potrzebują, przekonany jednak Gremium o potrzebie ciągłej walki o swoje prawa. A może to przekona wreszcie władze, że zamiast wywoływania potrzeby walki, lepiej jest od razu stanąć na stanowisku prawa i sprawiedliwości, gdyż na tem zyskać może tylko dobro ogólne.

Wydział Gremium zmuszony był odnieść się o rozstrzygnięcie w tej nowej krzywdzie Gremium do Województwa.

Ogłoszenie.

W myśl uchwały Tymczasowej Komisji Uzdrawiskowej przypominamy, że

odkazywanie mieszkańca

odbywać się musi po wyjeździe osoby chorej, a zdrowej jeśli mieszkała dłużej, niż cztery tygodnie.

Opłata za odkazywanie w wysokości, ustalonej przez Wydział Wykonawczy T. K. U. należy składać na wyjeździe do rąk właściciela(iki) hotelu, pensjonatu lub domu wynajmowanego obcym.

Obecnie płacić należy:

- a) za odkazywanie krezolem po ostrych chorobach zakaźnych (tyfus, szkarlatyna i t. p. oraz po gruźlicy rozpadowej 3 zł. p.
- b) za odkazywanie sublimatem po lekkich postaciach gruźlicy 3 zł. p.
- c) za odkazywanie wapnem lub krezolem w domach gospodarskich do . 2 1/2 zł. p. (zależnie od ilości izb).
- d) za odkazywanie ruchomości w piecu parowym 1 1/2 zł. p.

Za przewóz, płaci się według taryfy dorożk. Ceny te obowiązują od dnia 15 listopada r. b. aż do odwołania.

Tymczasowa Komisja Uzdrawiskowa:

Sekretarz: Przewodniczący:
dr T. Gabryszewski. dr J. Diehl.

Prawa członka.

§ 5. Członkowie spółdzielni mają prawo w granicach określonych statutem: a) korzystać ze wszystkich urządzeń spółdzielni, b) pobierać dywidendę, c) brać udział w Walnych Zgromadzeniach z prawem głosu, wyboru czynnego i biernego, d) korzystać z wszelkich innych uprawnień członka przewidzianych w ustawie (art. 32, 45, 50, 57, 58, 81, 84, 93, 97 do 104).

Rozwiązanie uczestnictwa.

§ 6. Rozwiązanie uczestnictwa członka spółdzielni następuje przez: a) dobrowolne wystąpienie, b) śmierć, c) wykluczenie.

Wystąpienie dobrowolne.

§ 7. Członek może wystąpić ze spółdzielni, przez wypowiedzenie swego udziału względnie udziałów.

Wypowiedzenie ma nastąpić pisemnie przynajmniej na sześć miesięcy przed końcem roku obrachunkowego. To samo odnosi się do wypowiedzenia poszczególnych udziałów. Z końcem tego roku, w którym nastąpiło wypowiedzenie, członek traci swe prawa wobec spółdzielni.

Śmierć członka.

§ 8. Członka zmarłego uważa się za występującego z końcem tego roku, w którym śmierć nastąpiła.

Prawa majątkowe członka oraz odpowiedzialność przechodzą na spadkobiercę, względnie spadkobierców. Jeżeli spadkobierców jest więcej, muszą dla wykonywania tych praw członka ustanowić wspólnego pełnomocnika.

Wykluczenie.

§ 9. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić uchwałą Rady Nadzorczej na wniosek Dyrekcji.

Dyrekcja może przedstawić wniosek o wykluczenie, jeżeli c) wierzyciel członka uzyska w dro-

Walne Zgromadzenie członków Gremium Właśc. hoteli, pensjonatów i restauracji w Zakopanem odbędzie się dnia 2 grudnia r. b. o godz. 3-tej popoł. w lokalu Składnicy Towarowej (róg Witkiewicza i Zamojskiego).

Porządek dzienny:

- 1) Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia, 2) Sprawozdanie wydziału z czynności za 1922 r., 3) Sprawozdanie komisji rewizyjnej z zamknięcia rachunkowego za 1922 r., 4) Preliminarz na 1924 rok, 5) Wybory członków Wydziału, 6) Wybór Komisji Rewizyjnej, 7) Wybór Sądu Polubownego 8) Zatwierdzenie komisji czynszowo-rozjemczej, 9) Wolne wnioski.

Podwyższenie cennika. Starostwo upoważniło do podniesienia cen pokojów i utrzymania w hotelach i pensjonatach od 13 b. m. o 25% od cennika z dnia 1 b. m. Oficjalne cenniki będą rozesłane w najbliższych dniach.

Siostra Czerwonego Krzyża, rutynowana pielęgniarka, wykonuje wszystkie zabiegi polecane przez lekarzy, podejmuje się czuwania nocnego przy chorych. Posiada chlubne świadectwa. Zgłoszenia willa „Zakątek“, parter Nr 8. ul. Jagiellońska.

STANISŁAW BIRTUS

ZAKOPANE, „BAZAR POLSKI“ Telefon Nr 34.

Pierwszorzędny Magazyn Nowości.

SKŁADNICA TOWAROWA

WŁAŚCICIELI HOTELI, PENSJONATÓW I RESTAURACJI

w ZAKOPANEM

SPOŁDZIELNIA ZAJESTR. Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ,

ORAZ

hurtownia towarów kolonialnych i spożywczych.

Bazar Polski w Zakopanem

TELEFON 3

SP. Z OGR. ODP.

TELEFON 3

Sklep centralny w domu „BAZAR POLSKI“
Trzy filje: ulica KOŚCIELISKA, CHRAMCÓWKI I KRUPÓWKI

poleca w sprzedaży hurtownej i detalicznej:

Towary kolonialne — Wódki i koniaki — Konserwy i wszelkie artykuły spożywcze na wycieczki, WIELKI WYBÓR SZKŁA, PORCELANY I NACZYŃ KUCHENNYCH. Największy skład artykułów spożywczych.

dzie egzekucji sądowej zajęcie należności członka, przypadającej mu w razie wystąpienia ze spółdzielni, b) jeżeli się okaże potrzeba użycia udziału na pokrycie zobowiązań członka, c) członek nie wypełnia zobowiązań statutowych pomimo upomnienia, d) jeżeli działa na szkodę spółdzielni, Dyrekcja musi przedstawić wniosek o wykluczenie członka Radzie Nadzorczej — a Rada nadzorcza obowiązana jest wykluczenie to uchylić: a) jeżeli zostanie sądownie ukarany za czyn z chęci zysku pochodzący, b) jeżeli utraci prawo zarządzenia swym majątkiem c) jeżeli straci wymogi na członka przewidziane § 3 statutu.

O wykluczeniu zawiadomi Dyrekcja członka listem poleconym i z tą chwilą traci członek prawo udziału w Walnych Zgromadzeniach, tudzież uczestnictwa w organach Zarządu. Wykluczenie ma skutek z końcem tego roku obrachunkowego, w którym nastąpiło.

Zwrot udziału.

§ 10. Zgaśnięcie uczestnictwa członka w spółdzielni pociąga za sobą zwrot jego udziału w wysokości jaką wykaże zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie zamknięcie rachunków spółdzielni tego roku obrachunkowego w którym członek przestał należeć do spółdzielni. Wypłata udziału nastąpi do jednego roku po Walnym Zgromadzeniu, które zatwierdziło powyższe zamknięcie rachunków.

§ 11. Udziały byłych członków będą bezwzględnie po Walnym Zgromadzeniu, które zatwierdziło rachunki, przeniesione do rachunku niepodjętych udziałów byłych członków, a nie podjęte w ciągu lat pięciu od chwili ich płatności ulegają przedawnieniu i przekazane będą do funduszu rezerwowego.

Udziały:

§ 12. Udział wynosi 10.000 Mp.

Każdy członek musi deklarować conajmniej jeden udział. Za zgodą Dyrekcji może mieć czło-

nek więcej udziałów. Udziały mogą być wpłacone naraz w całości lub wedle uznania Dyrekcji w ciągu jednego roku w ratach, których terminy płatności i wysokość również Dyrekcja oznaczy. Nie wolno członkowi deklarować nowych udziałów przed wpłaceniem poprzednio deklarowanych. Dopóki deklarowany udział nie został w całości wpłacony, dywidendę dopisuje się do udziału.

§ 13. Każdy członek jest właścicielem wpłat na udział dokonanych i dywidend, wszakże nie może udziałami przez czas uczestnictwa w spółdzielni rozporządzać. Wszelka cesja, zastaw lub inne jakiegobądź rodzaju obciążenie udziału nie ma skutku prawnego wobec spółdzielni. Udziały odpowiadają przedewszystkiem za zobowiązania spółdzielni. W razie niedopełnienia przez członka zobowiązań zaciągniętych, wobec spółdzielni mogą być udziały przez Dyrekcję w całości lub w części na pokrycie zobowiązań odpisane po poprzednim wykluczeniu członka i upływie czasu w § 10 statutu oznaczonego. Roszczenie członka do spółdzielni z tytułu udziału po ustaniu uczestnictwa może być pozbyte, zastawione, w drodze egzekucji zajęte (art. 24, 29 ustawy).

§ 14. Każdy członek otrzymuje książeczkę udziałową z wyciągiem statutu, do której będą zapisywane wszelkie wpłaty, dywidendy i wypłaty. Książeczka ta jest wyciągiem z rachunku udziałowego, ale nie jest papierem wartościowym, któryby w razie zagubienia wymagał umorzenia sądowego. Udział może być wypłacony członkowi lub jego należycie wykazanemu spadkobiercy do rąk własnych lub pełnomocnika za zwrotem książeczki udziałowej, i potwierdzeniem odbioru.

W razie zagubienia książeczki udziałowej może członek otrzymać duplikat tejże za zwrotem kosztów. Książeczka udziałowa powinna zawierać wyciąg ze statutu obejmujący postanowienia o prawach i obowiązkach członków, oraz o udziałach.

c. d. n.